

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta právnická
Katedra ústavního a evropského práva

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta diplomové práce)

Práci předložil student: **Vladimír Haník**

Název práce: Výhrada svědomí se zaměřením na zdravotnictví

OPONENT:

Mgr. et Mgr. Renáta Vokrojová

1. CÍL PRÁCE:

Teoretický i praktický výzkum konceptu výhrady svědomí z pohledu práva, lékařské etiky a medicíny, aplikace výhrady svědomí ve zdravotnictví – syntéza poznání jako východisko pro další vědecké bádání.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ, STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

V úvodu autor poskytuje důvody volby tématu své diplomové práce. Výhrada svědomí se stala předmětem jeho zkoumání již dříve, a to v souvislosti se sepsáním obdobně zaměřeného vědeckého článku. Již tehdy se rozhodl, že svoji práci rozšíří, což předznamenává jeho motivaci a zájem o hlubší poznání dopadu výhrady svědomí v oblasti zdravotnictví s cílem položit základy dalšího vědeckého bádání v této oblasti. Správně zdůrazňuje nutnost zabývat se nejen aspekty právními a medicínskými, ale rovněž filozofickými a etickými, maximy danými náboženstvím i morálkou.

V teoretické části své práce diplomant vysvětluje pojem výhrada svědomí. Zabývá se právními a náboženskými definicemi a principy, cituje, srovnává, analyzuje a kriticky vyhodnocuje myšlenky jednotlivých autorů a formulace soudců Ústavního soudu (ÚS). V posledním odstavci Definice ústavní (str. 7, 8) poukazuje na možnost *různých forem výkladu* uvedené části definice ÚS, *z nichž některé nelze shledávat ústavně konformními*. Nabízí se otázka, za jakých okolností by se v právním státě mohl prosadit ústavně nekonformní výklad.

Autor dále zmiňuje rozdíl v pojmech svoboda svědomí a výhrada svědomí jako vnější projev této svobody, který za určitých podmínek může být omezen zákonem. Zkoumá zakotvení svobody svědomí v ústavním pořádku i v rámci mezinárodních smluv, kde upozorňuje zejména na okrajovou úpravu výhrady svědomí v Evropské úmluvě o lidských právech, na nutnost sjednotit terminologii a překlad jednotlivých výrazů. Kriticky analyzuje, v souladu s principem neutrality demokratického státu

vůči náboženství a ideologiím, návrh smlouvy mezi Slovenskou republikou a Svätým stolcem o uplatňování výhrady svědomí. Zahrnuje i vývoj lékařské přísahy a etický kodex České lékařské komory, jemuž vytýká jednotlivé formulace a přílišnou obecnost. Podrobně rozebírá zakotvení výhrady svědomí v Zákoně č 372/2011 Sb. o zdravotních službách a vysvětluje postavení jednotlivých subjektů ve vztahu k poskytování zdravotnických služeb.

Logická linie diplomové práce pokračuje kapitolou, kde autor posuzuje vybrané judikáty Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) a ÚS ČR. Některým rozhodnutím ESLP vytýká nerespektování právní kultury jednotlivých států, nekonzistentnost či zastaralost aplikovaného testu z případu *Arrowsmith*. V závěrečném shrnutí však hodnotí činnost ESLP kladně. Z rozhodovací činnosti ÚS si autor vybral případ, v němž ÚS formuloval kritéria uplatnění výhrady svědomí ve vztahu k povinnému očkování.

Poslední, praktická část diplomové práce je založena na dotazníku, který byl určen studentům posledního ročníku lékařské fakulty a mladým lékařům. Otázky směřovaly ke znalosti pojmu a případnému uplatnění výhrady svědomí v lékařské praxi. Autor vysvětluje organizaci výzkumu, vyhodnocuje jeho výsledky.

V průběhu celé práce autor podrobuje veškerá zjištění kritické analýze, vyjadřuje svůj názor a vyvozuje závěry. Na základě prostudování množství materiálů a vlastního kritického myšlení předložil ucelený přehled dané problematiky. Cíl práce splněn.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Kultivovaný jazykový projev, logické členění kapitol, přehlednost myšlenková i formální. Doporučuji drobnější gramatickou korekturu. Grafická úprava, citace i odkazy odpovídají normě.

4. OTÁZKY K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

- a) Jaké jsou hlavní argumenty kritiků uplatnění výhrady svědomí ve zdravotnictví (např. Savulescu, Schuklenk) a jaký je Váš názor?
- b) Považujete právní úpravu výhrady svědomí v Zákoně č 327/2011 Sb. o zdravotních službách za vyhovující? Svoji odpověď zdůvodněte.

5. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

Výborně

Datum: 20. 4. 2018

Podpis:

